

Vergaderjaar 2012–2013

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 1657

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 juni 2013

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij drie fiches aan te bieden die werd opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

Fiche: Mededeling effect van migratie op ontwikkeling optimaliseren.
(Kamerstuk 22 112, nr. 16)

Fiche: Besluit verlening EU-garantie op EIB-financiering buiten de EU

Fiche: Mededeling Europese strategie voor micro- en nano-elektronica
(Kamerstuk 22 112, nr. 1658)

De Minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

Fiche: Besluit verlening EU-garantie op EIB-financiering buiten de EU

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Besluit van het Europees Parlement en de Raad tot verlening van een EU-garantie voor verliezen van de Europese Investeringsbank op financieringsverrichtingen ter ondersteuning van investeringsprojecten buiten de Europese Unie.

Datum ontvangst Commissiedocument

23 mei 2013

Nr. Commissiedocument

COM(2013) 293

Prelex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=202668

Nr. Impact Assessment Commissie en Opinie Impact Assessment Board

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=202668

Behandelingstraject Raad

Ecofin raad

Eerstverantwoordelijk Ministerie

Ministerie van Financiën

Rechtsbasis, besluitvormingsprocedure Raad, rol Europees Parlement, gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen

a) Rechtsbasis

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, artikelen 209 en 211.

b) Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement

Gewone wetgevingsprocedure: gekwalificeerde meerderheid in de Raad en codecisie met het EP.

c) Gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen

Door het besluit wordt aan de Commissie gedelegeerd om wijzigingen te kunnen aanbrengen in de lijst met landen die in aanmerking komen voor EIB (Europese Investeringsbank) financiering onder een EU garantie. De Commissie zal dergelijke besluiten nemen op basis van een algemene economische en politieke beoordeling, met inbegrip van aspecten die verband houden met de democratie, mensenrechten en fundamentele vrijheden alsook de betreffende resoluties van het Europees Parlement en besluiten en conclusies van de Raad.

2. Samenvatting BNC-fiche

• Korte inhoud voorstel

De Commissie stelt voor om de EU-garantie voor politiek en landenrisico op EIB-leningen buiten de EU voort te zetten in de periode 2014 tot 2020. In het besluit is opgenomen tot 25 miljard euro aan EIB leningen te

garanderen voor 2014–2020, met optioneel 3 miljard extra na een evaluatie die in 2017 zal worden verricht. Voorgesteld wordt om de inzet van de garantie te concentreren op projecten waar deze de hoogste toegevoegde waarde heeft. Daarnaast wordt een streefdoelstelling voor klimaatrelevante projecten van 25% geïntroduceerd en een traceersysteem ontwikkeld voor toezicht op relatieve en absolute verlaging van broeikasgassen. De Commissie en de EIB actualiseren de operationele regionale richtsnoeren overeenkomstig de indicatieve meerjarenprogramma's van de externe financiële instrumenten van de EU. Een nieuw land dat in aanmerking komt voor financiering onder het extern mandaat is Birma.

Nederland is voorstander van zoeken naar toegevoegde waarde en doelmatige financiering. Desalniettemin mag er door hogere selectiviteit geen extra volume/risico-druk op de EIB komen voor EIB-financiering op eigen risico buiten de EU. Ook moet EIB-financiering buiten de EU niet ten koste gaan van financiering binnen de Unie. Nederland vindt dat de EIB zich, voor wat betreft activiteiten buiten de EU, voornamelijk dient te blijven richten op de pre-accessie- en nabuurschapslanden.

3. Samenvatting voorstel

Inhoud voorstel

De EIB verstrekt leningen aan diverse regio's en landen buiten de EU. Naast EIB-leningen voor eigen risico (zonder EU-garantie) verstrekt de EIB ook leningen met een EU-garantie, dit wordt het »extern leenmandaat« genoemd. Het Commissievoorstel betreft voortzetting van de EU-garantie voor politiek- en landenrisico op deze leningen van 2014 tot 2020. De EU-garantie bedraagt 65% per lening en dit wordt gedekt door het EU-garantiefonds. Aangezien het garantiefonds binnen het MFK 2014–2020 lager zal uitvallen, wordt het voorgestelde basisbedrag van de garantie verlaagd van 25,8 miljard in de periode 2007–2013 (2 miljard werd hieraan in 2010 na een evaluatie toegevoegd voor klimaatrelevante projecten) tot 25 miljard voor 2014–2020, met optioneel 3 miljard extra na een tussentijdse evaluatie in 2017.

Algemene doelstellingen van het extern leenmandaat blijven ontwikkeling van de lokale particuliere sector, ontwikkeling van maatschappelijke, economische en milieuinfrastructuur en mitigatie van en aanpassing aan klimaatverandering. Daarnaast zijn er regionale plafonds voor de kredietverlening, waarbij de verhoudingen in vergelijking met het vorige leenmandaat relatief gelijk blijven (+/- 80% voor pre-accessie- en nabuurschapslanden, 20% voor Azië, Latijns Amerika en Zuid-Afrika). Voorgesteld wordt om de inzet van de garantie te concentreren op projecten waar deze de hoogste toegevoegde waarde heeft. Hiertoe zullen de EIB en de Commissie een methode ontwikkelen waarmee de Bank kan differentiëren tussen projecten die de Bank op eigen risico kan financieren en projecten die onder de garantie moeten vallen om financierbaar te worden.

Het voorstel introduceert daarnaast een streefdoelstelling voor klimaatrelevante projecten van 25%, conform de bestaande doelstelling voor het totale projectportfolio van de Bank, en er zal een traceersysteem worden ontwikkeld voor toezicht op relatieve en absolute verlaging van broeikasgassen. De EIB en de Commissie zullen de EIB-klimaatstrategie aanpassen voor eind 2016. Verder is het voorstel dat de Commissie en de EIB de operationele regionale richtsnoeren actualiseren overeenkomstig de indicatieve meerjarenprogramma's van de externe financiële instrumenten van de EU. Een nieuw land dat in aanmerking komt voor financiering onder het extern mandaat is Birma.

De Commissie stelt in de impact assessment dat de prikkels om voldoende projecten met een klimaatimpact te financieren onder het huidige leenmandaat te zwak zijn. Ook wil de Commissie de financiering van de EIB strakker binden aan het extern beleid van de Unie. De Commissie wil daarom het mandaat wat aanpassen, en wil de EU-garantie inzetten voor leningen waarbij ze de hoogste hefboomwerking heeft.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a) Bevoegdheid

Het betreft hier volgens het voorstel een exclusieve bevoegdheid van de Unie, gebaseerd op artikelen 209 en 211 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Nederland deelt deze visie.

b) Subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

Het subsidiariteitsbeginsel is niet van toepassing (exclusieve bevoegdheid). Het oordeel op proportionaliteit is positief, het gaat om voortzetting van een economisch efficiënt instrument. Ook staat de omvang van het voorstel in juiste verhouding tot het doel; het voorstel gaat uit van een realistisch uitleenvolume en de voorgestelde maatregelen gaan niet verder dan Nederland nodig acht.

c) Nederlands oordeel over de voorstellen op het gebied van gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen

Nederland oordeelt positief over de gedelegeerde handeling (art. 4) m.b.t. wijziging van de landenlijst-bijlage. Het is logisch dat de Commissie deze bevoegdheid krijgt aangezien de garantie dient aan te sluiten bij het externe beleid van de Unie. De Raad en het EP kunnen bovendien de gedelegeerde bevoegdheid op elk gewenst moment intrekken. In de praktijk wordt de EIB Board geconsulteerd bij wijzigingen.

5. Financiële implicaties, gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten

a) Consequenties EU-begroting

Het voorstel belast de EU-begroting doordat middelen dienen te worden gereserveerd voor het garantiefonds. Hiervoor is in de periode 2014–2020 1193 miljoen (in lopende prijzen) gereserveerd onder het MFK. Nederland is van mening dat de middelen gevonden dienen te worden binnen de in de Europese Raad afgesproken financiële kaders van de EU-begroting 2014–2020.

b) Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden

Geen. Indien desondanks sprake is van budgettaire gevolgen voor Nederland, dan zullen deze worden ingepast op de begroting van het/de beleidsverantwoordelijk(e) departement(en), conform de regels van de budgetdiscipline.

c) Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger

Geen.

d) Gevolgen voor regeldruk/administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden, bedrijfsleven en burger

Geen.

6. Implicaties juridisch

a) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid (inclusief toepassing van de lex silencio positivo)

Geen.

b) Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid

De garantie zou per 1 januari 2014 in werking moeten treden, dit is haalbaar.

c) Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling

In het voorstel is een evaluatie opgenomen in 2017. Dan kan middels een besluit van Raad en Europees Parlement worden besloten tot verhogen van het plafond van de EU-garantie met 3 miljard extra, tot 28 miljard euro. Een tussentijdse evaluatie is nuttig om de doelmatigheid van de inzet van de garantie onder het onderhavige besluit te kunnen toetsen.

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

a) Uitvoerbaarheid

Niet van toepassing.

b) Handhaafbaarheid

Niet van toepassing.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Onder het externe mandaat vallen ook een aantal ontwikkelingslanden. De uitwerking van de regeling op deze landen is positief, het maakt meer EIB-leningen mogelijk aan deze landen.

9. Nederlandse positie

Nederland is in grote lijnen voorstander van dit Commissievoorstel; het betreft verlenging van een bestaand instrument, waarmee de EIB in staat is om leningen te verstrekken aan landen buiten de EU. Nederland is ook voorstander van het zoeken naar toegevoegde waarde en doelmatige financiering, aansluitend bij het externe beleid van de Unie. Desalniettemin mag er door hogere selectiviteit geen extra volume/risico-druk op de EIB komen voor EIB-financiering op eigen risico buiten de EU. Dit mag ook niet ten koste gaan van EIB-financiering binnen de Unie. Deze keuzes vallen binnen de bevoegdheden van de EIB-Raad van Bewind; de EU/Commissie zou hierover geen uitspraken mogen doen. De Bank heeft beperkte financiële en personeelscapaciteit en dient die ten tijde van crisis te concentreren op interne operaties. Nederland vindt dat de EIB zich buiten de EU voornamelijk dient te blijven richten op de pre-accessie- en nabuurschapslanden, waar zij een logische katalyserende rol speelt voor welvaart en daarmee verhoogde stabiliteit in de directe omgeving van de

Unie. Nederland ondersteunt het streven naar klimaatrelevante financiering, gezien er al een 25% klimaatdoelstelling is binnen de rest van de operaties van de Bank.